

26.14x14	1	עמוד 28	גפן	21/08/2020	74199382-3
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציורו - 80790					

יעל פניני

בן גוריון דמותו של מנהיג : אניטה שפירא 2015

אלא גם על גיבוש זהות לאומית משותפת לעולים ממדינות שונות ומתרבויות שונות. בן גוריון גיבש תודעה של שלטון ממלכתי. ב-4 השנים הראשונות להקמת המדינה דאג למזון, לדיוור לתעסוקה, לחינוך. הוא העמיד יעדים שנתנו השראה ואף עשו את הבלתי אפשרי לאפשרי. היה מנהיג של קיבוץ גלויות ויצירת אומה.

עיקר חזונו שהמדינה תדאג לצמצום פערים מעמדיים, להחזרת מערכת החינוך לטובת אוכלוסיות מוחלשות. הוא התנגד בחריפות להגדלת הפער בשכר בין עובדי כפיים לאינטליגנציה העובדת. בן גוריון חזה את השכר לאחר מלחמת ששת הימים שהציף את הארץ בעובדים ערבים ודחק את היהודים מעבודת כפיים. גם כוונתו קשים הוא יום את מפעל התרבות יוצא הדופן: צילום כתבי יד עבריים מכל רחבי העולם ותרגום יצירות מופת לעברית. הוא טען שמלבד 3 המשימות העיקריות של הדרך: ביטחון, עלייה והתיישבות – הניצחון המכריע הוא "הכוח הרוחני". האידיאה החזון חזקים מהחרב והקשת ואף מהפצצה הגרעינית. ד. בן גוריון התעקש על קיבוץ גלויות, הפרכת השממה היותנו "עם סגולה" ו"אור לגויים". ד. בן גוריון היה מתנת ההיסטוריה לעם היהודי. הוא היה ברגע המכריע ליד ההגה והוא שהגשים את החלום הצינוני. הוא נחשב לאחד מגדולי המנהיגים של העם היהודי בדורות האחרונים. ■

1924 החל גל עלייה חדש בשם "העלייה הרביעית". עדיין התנועה הציונית נשארה מיעוט בעם היהודי. חזונו של בן גוריון שנהיה מדינה עם רוב יהודי. בהיותו מנהל המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית, זכה בלגיטימציה כחבר ובהמשך הפך למנהיג התנועה הציונית בהתיישבות היהודית בא"י.

עיקר דאגתו להתיישב ברצף טריטוריאלי יהודי. 1932 החל גל עלייה חמישית במגמה להביא את היהודים לכדי 40% מן האוכלוסיה בארץ. בתקופת השואה לחם בן גוריון להשיג עוד סרטיפיקטים לעלייה לארץ. מאז הפך בן גוריון ממנהיג פועלים למנהיג מדיני האחראי לגורל העם היהודי בימי משיב. הוא יצר קשר עם מנהיגי עולם והגיע להסכמים עם זבוטינסקי. עיקר מטרתו היתה להקים מדינה, משק, חברה ותרבות. ההיסטוריה תשפוט את ד. בן גוריון כמנהיג דגול שהכריז על הקמת מדינת ישראל. את גדולתו ואומץ לבו כמנהיג הוכיח ב"אלטלנה", בפירוק הפלמ"ח בהכנת הצבא למלחמת קיום, ברכש של הנשק, בהבאת מתנדבים וטייסים לוחמים לארץ, בניהול מלחמת השחרור, בקליטה המתית של יהודים לארץ, בהקמת הכור הגרעיני. בן גוריון היה קברניט המדינה בכך שראה עצמו מופקד לא רק על הביטחון ועל מדיניות החוץ

בן גוריון ראה בעלייתו לארץ כלידה מחדש, החליף את שמו ויצא לזהות חדשה. הוא נהג לתעד את האירועים בתחושה שהם ערשים היסטוריה. בספר מתואר עלייתו ארצה ב-1906, מיפוגייע לפתח תקוה ולגליל שנחשב מאד במיתולוגיה של העלייה השנייה. 1907 עבד בסגדה כ"פרעל חקלאי" אך זנח זאת למען עבודה מדינית. למד את השפה הטורקית, נסע עם יצחק בן צבי ללמוד משפטים בטורקיה. בשנת 1915 הגיעו שניהם לנמל אלכסנדריה, נעצרו ע"י הבריטים, משם נסעו לארה"ב לארגן את תנועת החלוץ, להכין את הקרקע לעליה לארץ. בארה"ב הכיר את אשתו פולה שלימדה אותו אנגלית וסייעה לו בכל. לפני הנישואים דרש בן גוריון מפולה לעלות אתו לא"י השוממה. 1918 התגייס לגדוד העברי ושלח מכתבים לפולה מן הגדוד העברי. השירות בצבא בריטניה היה לרוחו: מטגרת עם כללים ברורים, חוכות וזכויות. השירות הצבאי היה חוויה מעצבת עבורו. הצבא הבריטי הסדיר היה דגם לחקר. 1919 פולה הגיעה ארצה עם הבת גאולה. בן גוריון היה פעיל בהסתדרות הציונית שהוקמה עם מוסדותיה, הוותה קרקע לחלוצים האידיאליסטים שהגיעו לארץ בעלייה השלישית בתקופת שלטון הבריטים, חיו חיי קוממנה, סללו כבישים ופיתחו את התשתית בא"י.

פר זה מנסה לבחון את מאפייני מנהיגותו של ד. בן גוריון בשנות הגורליות. מנהיגות שהגיעה לשיאה בשנים 1953-1942 כשהתברר ממדי השואה. הוא ידע לנצל הזדמנויות חד פעמיות כמו נביא בפתח ולהגשים את חזון הקמת המדינה היהודית. ד. בן גוריון נולד בפלדתסק-1886, בן רביעי למשפ' גרין. הוא למד בחדר ואח"כ בבית מדרש, התייתם מאמו בגיל 11. לא היתה לו תעודת בגרות, הוא למד עברית מפי סבו כבר בגיל 3. בארץ החליט בן גוריון לדבר רק עברית ולא אידיש. 1903 פרעות בקיישוב שזעזע את כל העולם היהודי ומנגד הצעתו של הרצל בקונגרס הציוני השישי להתיישבות יהודית באפריקה ב"תכנית אוגנדה" כעיר מקלט עד שיוכלו להתיישב בארץ ישראל. 1904 נפטר הרצל שיצר את התנועה הלאומית של העם היהודי. בן גוריון הגשים את החזון להקמת מדינה יהודית בא"י. בן גוריון עזב את ביתו בגיל 18, עבר לוורשה, שינה קוד לבוש והחל ללמוד ולהשכיל. 1905 התחוללה המהפכה הרוסית הראשונה שהגיעה גם לוורשה. בעקבות המהפכה הוקמה בוורשה מפלגת פועלי ציון הפולנית. בן גוריון הצטרף למפלגה ולראשונה גילה ענין בפוליטיקה, שוב קבלו חיו תפנית ושוב החליף את בגדי הסטודנט בבגדי מהפכן, חלצה רוסית ושער ארוך..